

РОЗВІДКОВІ РОБОТИ В ЖОВКІВСЬКОМУ РАЙОНІ

*ВІТАЛІЙ КОНОПЛЯ,
ПЕТРО ДОВГАНЬ,
РОМАН ЧАЙКА*

Сектор археології Львівського історичного музею здійснював дослідження в басейні лівосторонніх допливів р.Полтви. Обстежувалась територія сіл Великий Дорошів, Великі Грибовичі, Віднів, Воля-Гомулецька, Гребінці, Гряда, Костиїв, Кошелів, Малий Дорошів, Малі Грибовичі, Малі Підліски, Надичі, Ситихів, Стронятин, Сулимів і смт.Куликів, внаслідок яких було відкрито 67 пам'яток археології. Нижче подаємо їх опис з відповідною науковою нумерацією.

Великий Дорошів-1. На північно-східній околиці села, на видовженому мисі, утвореному при злитті двох безіменних струмків, що витікають з північної околиці даного населеного пункту і є лівосторонніми притоками р.Рокитнянки — поселення черняхівської культури.

Пам'ятка розміщена за 0,4 км на схід від тваринницького комплексу Спільки селянських господарств, за 0,5 км на північний схід від церкви, за 0,3 км на захід від цвинтару села Малий Дорошів і знаходиться в уроч. Загуменки. Уламки ліпного (кількісно переважає) та гончарного посуду зібрані з площі городів, в нижній частині південного і східного схилів тераси, безпосередньо біля заплави.

Великий Дорошів-2. На східній околиці села, в уроч. Сіножать, на схід від цвинтаря і церкви, за 0,2 км на південь від тваринницького комплексу Спільки селянських господарств, за 0,2 км на північний схід від шосейного мосту автотраси Львів-Брест — поселення черняхівської культури, що розміщене на пологому схилі лівого берега р.Рокитнянки. Речові матеріали (ліпна і гончарна кераміка) з території городів вздовж краю тераси на висоті до 1 м від рівня заплави. Вони фіксувались у смузї шириною 30-40 м, яка тягнеться на відстань до 150 м.

Великий Дорошів-3. За 0,3 км на схід від села, в районі новобудов, на пологому схилі лівого берега р.Рокитнянки, на захід від місця впадіння в річку її безіменного потічка — поселення черняхівської культури. Пам'ятку відкрив на початку 90-их років І.Михальчишин, але не уточнив її місцезнаходження, вказавши лише, що вона розміщена між сс.Великий і Малий Дорошів. Уламки ліпних і гончарних посудин зібрані з території городів на площі до 1,5 га. Вони простежені на висоті до 1 м від краю заплави.

Великі Грибовичі-1. На південній околиці села, на захід від шосейної дороги сполученням Львів-Жовква, на південь від дороги, яка веде від автобусної зупинки на захід через даний населений пункт — двошарове поселення давньоруського часу XII-XIII ст. та періоду пізнього середньовіччя. Пам'ятка розміщена на території городів і тягнеться вздовж пологого лівого берега струмка смугою шириною до 60 м і довжиною понад 0,4 км у напрямку до церкви. Підйомний матеріал репрезентують уламки гончарного посуду.

Віднів-1. За 0,3 км на південь від села, в уроч. Панське, на території, де знаходиться тваринницький комплекс і господарський двір Спільки селянських господарств «Колос», на схід і південний схід від їх споруд, на мисоподібному виступі правого берега р.Думни, у місці впадіння в неї безіменного струмка — двошарове поселення черняхівської культури і давньоруського часу XI-XIII ст. Уламки гончарної і ліпної кераміки зібрані з городів на площі до 1 га.

Віднів-2. В східній частині села, в уроч. Хмелинець, на захід від лінії електропередач, на пологому схилі правого берега р.Думни висотою 3-4 м над рівнем заплави, у місці впадіння в річку її безіменного допливу, який витікає з-під с.Звертнів — давньоруське селище XII-XIII ст. Уламки гончарних горщиків зібрані з території присадибних ділянок на площі понад 1 га.

Віднів-3. В південній частині села, в уроч. Пастівник, на захід і схід від шосейного мосту і дороги, за 0,2 км на північ від ставу, за 0,3 км на північ від церкви, на пологому схилі правого берега р.Думни — селище давньоруського часу XII-XIII ст. і пізнього середньовіччя. Уламки гончарного посуду зібрані з території присадибних ділянок на площі біля 1 га. Вони простежені на висоті 2-2,5 м від рівня заплави.

Віднів-4. В західній частині села, в уроч.Маціївське, на північний схід від лінії електропередач, на пологому схилі лівого берега р.Думни висотою до 8-10 м над рівнем заплави — давньоруське селище XII-XIII ст. Уламки гончарних горщиків зібрані в нижній частині схилу тераси на території присадибних ділянок з площі майже 1 га.

Віднів-5. За 0,3 км на південний захід від села, в уроч. Гуральня, за 0,3 км на захід від церкви, на мисоподібному виступі правого берега р.Думни — двошарове поселення черняхівської культури і давньоруського часу XI-XII ст. Мис зі сходу оковтаний улоговиною заплави, де ще недавно існувало джерело, з півночі — заплавою річки, а із заходу — заплавою безіменного допливу. Вздовж підніжжя тераси проходить лінія електропередач. Уламки ліпної і гончарної кераміки зібрані з орного поля ССГ «Колос» на відтинку до 0,3 км при ширині смуги 30-40 м. Знахідки локалізуються за 25-30 м від краю заплави ріки.

Віднів-6. За 1 км на захід від села, приблизно у цьому ж напрямку від церкви, на пологому схилі правого берега р.Думни висотою 4-5 м над рівнем заплави — давньоруське селище XII-XIII ст. Із заходу пам'ятку оковтуює заплава безіменного струмка, допливу річки, а з півночі — лінія електропередач, яка проходить вздовж підніжжя тераси. Уламки гончарних горщиків зібрані з території орного поля на площі до 1 га.

Воля-Гомулецька-2. За 0,5 км на південний схід від села, за 3 км на північний захід від городища княжої доби в с.Малі Грибовичі, на пологому схилі лівого берега безіменного струмка — давньоруське селище XII-XIII ст. Пам'ятка розміщена на захід від лінії електропередач і шосейної дороги. З півночі її оковтуює ліс. В даний час територія поселення, що орієнтовно займає площу до 0,5 га, зайнята городами. Підйомний матеріал репрезентують уламки гончарних горщиків.

Гребінці-1. В південно-східній частині села, на схід від церкви, за 0,2 км на захід від тваринницького комплексу Співки селянських господарств, на пологому схилі лівого берега р.Думни, на рівні 3-4 м від рівня заплави — давньоруське селище XII-XIII ст.

Гребінці-2. В південно-західній частині села, на захід церкви, на північний захід від стадіону, за 0,3 км на південь від цвинтару, на пологому схилі лівого берега р.Думни — давньоруське селище XII-XIII ст. Уламки гончарних горщиків зібрані з території городів на площі до 1 га.

Гребінці-3. За 0,2 км на захід від села, за 0,3 км на південний захід від цвинтару, за 0,2 км на схід від каплиці, на пологому схилі лівого берега р.Думни, у місці впадіння безіменного струмка — давньоруське селище XII-XIII ст. Уламки гончарних горщиків зібрані з території городів на площі близько 0,5 га.

Гряди-1. За 0,4 км на південь від села, за 0,2 км на південний схід від тваринницького комплексу Співки селянських господарств, за 0,3 км на захід від шосейної дороги сполученням Львів-Жовква, на пологому схилі лівого берега каналу Яричівський висотою до 20 м над рівнем заплави — двошарове поселення культури лійчастого посуду і давньоруського часу XII-XIII ст. Сліди пам'ятки, яка орієнтовно займає площу біля 1,5 га, зафіксовані в нижній частині схилу, приблизно на позначці 3-7 м від рівня заплави.

Стратиграфія поселення добре простежується у зрізах стінки кар'єру. До глибини 0,35-0,40 м від денної поверхні залягав темно-сірий супіщаний ґрунт. Нижче він відразу ж переходить у материкові відклади — сіро-жовта глина з тонкими лінзами оглееного піску. На західній стінці кар'єру, приблизно на рівні 0,35 м від денної поверхні виявлено залишки вогнища, що зв'язане з культурою лійчастого посуду. Прирізкою 2 x 2 м зафіксовано його західну частину, яка складалась з печини, значної кількості вугликів і золи. У шурфі знайдено декілька фрагментів ліпної кераміки. З території пам'ятки, що частково зайнята культурним пасовищем і городами, зібрані уламки ліпного та гончарного посуду, окремі вироби з кременю — січення пластин і відщепи.

Гряди-2. За 0,7 км на південний захід від села, за 0,4 км у цьому ж напрямку від тваринницького комплексу, в уроч. На торфовиську, на ледь помітному підвищенні овальної форми розміром 0,1 x 0,25 км серед заплави лівого берега каналу Яричівський — давньоруське селище XII-XIII ст. Пам'ятка розміщена на північ від меліоративного рову. Із заходу її оковтуює залізобетонний міст. Поселення знаходиться за 2 км на північ від городища в с.Малі Грибовичі. Ґрунт у даному місці репрезентує сіро-жовтий суглинок із включенням піску. Зараз тут розміщені городи. З поверхні пам'ятки зібрані уламки гончарних горщиків.

Гряди-3. На північно-східній околиці села, на схід від автотраси Львів-Брест, на північ від шосейної дороги, яка веде до с.Ситихів, на захід від колишнього відгодівельного свинокомплексу, на південь від стадіону, на пологому схилі правого берега р.Рокитнянки — поселення черняхівської культури площею до 1 га. Уламки ліпної і гончарної кераміки зібрані вздовж краю тераси на висоті до 1 м над рівнем заплави. У даний час пам'ятка зайнята городами.

Гряди-4. За 0,7 км на схід від села, на північ від шосейної дороги, яка веде до с.Ситихів, та

у цьому ж напрямку від відгодівельного свиногокомплексу, на пологому схилі правого берега р.Рокитнянки — поселення черняхівської культури. Уламки ліпного і гончарного посуду зібрані з території городів на площі близько 1 га. Вони фіксувались на краю тераси приблизно на рівні 1 м висоти.

Грядя-5. За 1,5 км на схід від села, за 0,5 км на схід від відгодівельного свиногокомплексу, на захід від дороги сполученням Грядя-Ситихів, на північ від під'їзду до торфорозробок, на пологому схилі правого берега р.Рокитнянки — поселення черняхівської культури. Керамічні матеріали зібрані вздовж краю тераси на рівні до 1 м над заплавою.

Костий-4. За 0,4 км на схід від села, на схилі правого берега р.Думни у місці впадіння в неї безіменного струмка, на схід від лінії електропередач — давньоруське селище XI-XIII ст., що тягнеться вздовж правого берега річки на відстань до 0,1 км та вздовж лівого берега потічка на відстань до 0,3 км. Ширина смуги, де фіксуються знахідки гончарних горщиків, не перевищує 40-50 м.

Кошелів-1. За 0,7 км на захід від села, на мисоподібному виступі лівого берега р.Рокитнянки висотою 8-10 м над рівнем заплави, у місці впадіння безіменного струмка, на схід від лінії електропередач — двошарове поселення черепино-лагодівської групи культури ранньоскіфського часу і давньоруського періоду XII-XIII ст., навпроти якого знаходиться пам'ятка Малий Дорошів-4. Відстань між ними складає 0,3 км. Уламки ліпної і гончарної кераміки зібрані з території орного поля на площі близько 0,5 га.

Кошелів-2. За 0,5 км на південний захід від села, в уроч. Острівець, на овальному у плані невисокому останці розміром 60 x 300 м серед заплави лівого берега р.Рокитнянки, на схід від лінії електропередач, на південний захід від ставу, на південь від випрямленого меліоративними роботами русла річки — поселення давньоруського періоду X-XI ст., територія якого в даний час задернована. Дрібні уламки гончарних горщиків зібрані з викидів кротовин.

Кошелів-3. В південно-західній частині села, в уроч. Лани, за 0,15 км у цьому ж напрямку від церкви, на пологому схилі лівого берега р.Рокитнянки — поселення черняхівської культури. Уламки ліпної і гончарної кераміки зібрані з території присадибних ділянок на площі до 1 га. Вони залягають вздовж підніжжя тераси на рівні 1-1,5 м від заплави.

Кошелів-4. За 0,5 км на південь від села і у цьому ж напрямку від церкви, в уроч. Кар'єр або Острівець, на останці серед заплави лівого берега р.Рокитнянки розміром 80 x 120 м і висотою до 2 м — двошарове поселення черепино-лагодівської групи культури ранньоскіфського часу і давньоруського періоду X-XI ст. Західна частина пам'ятки частково зруйнована меліоративним ровом. В даний час її територія зайнята громадським пасовищем. Уламки ліпної і гончарної кераміки зібрані з викидів кротовин.

Кошелів-5. За 0,4 км на південний схід від села і у цьому ж напрямку від церкви, в уроч. Нивки, на пологому схилі лівого берега Рокитнянки — поселення черняхівської культури. Уламки ліпного і гончарного посуду зібрані з території городів на площі до 1 га. Знахідки простежені біля підніжжя тераси на висоті до 1 м від рівня заплави.

Кошелів-6. В південній частині села, на південь від церкви, в уроч. Дубовий, на південний схід від цвинтару, на пологому схилі лівого берега р.Рокитнянки — двошарове поселення черняхівської культури і давньоруського часу XII-XIII ст. Уламки ліпного і гончарного посуду зібрані з території присадибних ділянок на площі до 1 га. Знахідки траплялись біля підніжжя тераси на висоті близько 1,5 м від рівня заплави.

Кошелів-7. За 0,5 км на південний схід від села, в уроч. Острівець другий, на останці висотою до 3 м, що має видовжено-овальну форму і тягнеться із заходу на схід на відстань до 0,5 км при ширині 40-100 м — багатошарове поселення культур тшцінецько-комарівської, ранньоскіфського часу (черепино-лагодівська група) та давньоруського періоду X-XIII ст. Підвищення закінчується за 0,4 км на південний захід від с.Стронятин і знижується у цьому ж напрямку, його з усіх сторін оточує заплава, яка нещодавно, до меліорації, була заболочена. Довкола останця знаходяться стариці Рокитнянки. Із сходу пам'ятку оконтурює меліоративний рів, а з півдня — випрямлене русло річки. Поселення займає західну частину підвищення, культурний шар якого до певної міри зруйнований неконтрольованим добуванням піску для господарських потреб мешканців села. Уламки ліпної і гончарної кераміки траплялись як у стінках кар'єру, так і у викидах з кротовин.

Куликів-2. На південно-західній околиці селища, за 0,2 км на південь від двох сусідніх п'ятиповерхових будинків, за 0,15 км на південь від водонапірної башти, на пологому схилі лівого

берега р.Думни — селище давньоруського часу XII-XIII ст. і періоду пізнього середньовіччя, яке орієнтовно займає площу до 1 га. Уламки гончарного посуду зібрані біля підніжжя тераси на висоті 3-5 м від рівня заплави.

Куликів-3. За 0,5 км на південний захід від селища, на захід від району новобудов, на мисоподібному виступі правого берега р.Думни, що здіймається на висоту 5-6 м над рівнем заплави і чітко окреслений двома улоговинами — давньоруське селище XII-XIII ст., що орієнтовно займає площу до 2 га. Уламки гончарних горщиків зібрані з території городів.

Куликів-4. На північно-східній околиці селища, в кінці вул. Б.Хмельницького, в районі новобудов, на схід від шосейної дороги, яка веде до с.Жовтанці, на пологому схилі правого берега безіменного струмка, неподалік від місця його витоку (лівосторонній доплив Думни) — селище давньоруського часу XII-XIII ст. і періоду пізнього середньовіччя. Уламки гончарного посуду зібрані вздовж краю тераси у смузі шириною біля 40 м і довжиною до 0,2 км.

Куликів-5. На північно-східній околиці селища, в районі вул. Б.Хмельницького (прилегла до будинків № 75-81 територія), на лівому березі струмка — лівостороннього допливу Думни — селище давньоруського часу XII-XIII ст. і періоду пізнього середньовіччя. Сліди пам'ятки зафіксовані ближче до краю тераси, де проходить лінія електропередач. Уламки гончарного посуду зібрані з території присадибних ділянок на площі близько 1 га.

Куликів-6. На північно-східній околиці селища, в кінці вул. Загорода (прилегла до будинків № 39-47 територія), на видовженому мисоподібному виступі, утвореному у місці злиття р.Думни з її лівостороннім допливом, при в'їзді в с.Надичі — селище давньоруського часу XII-XIII ст. і періоду пізнього середньовіччя. Уламки гончарного посуду зібрані з присадибних ділянок по обидві сторони від шосейної дороги.

Куликів-7. На південно-східній околиці селища, за 0,2 км на схід від шосейної дороги сполученням Львів-Жовква, на пологому схилі безіменного струмка (правосторонній доплив Думни), що витікає з південно-західної околиці селища — поселення давньоруського часу XII-XIII ст. Пам'ятка тягнеться у вигляді смуги довжиною близько 0,4 км, доходячи до межі між Куликовим і Надичами, і прилягає східним краєм до дороги, яка прямує із Нового Села. Уламки гончарних горщиків зібрані з городів на площі біля 1 га.

Малий Дорошів-1. На південно-західній околиці села, в уроч. Береги, в районі новобудов, за 0,2 км на південний захід від церкви, на пологому схилі лівого берега р.Рокитнянки, на схід від місця впадіння в неї безіменного струмка — поселення черняхівської культури площею близько 1 га. Уламки ліпної і гончарної кераміки зібрані з території городів. Вони простежені вздовж краю тераси на висоті 1,5-2 м від рівня заплави.

Малий Дорошів-2. В південній частині села, на південь від церкви, на захід від колишньої тваринницької ферми, на пологому схилі лівого берега р.Рокитнянки — двошарове поселення черняхівської культури і давньоруського часу XII-XIII ст. Уламки ліпного і гончарного посуду підібрані з території присадибних ділянок на площі до 1,5 га. Вони зафіксовані в нижній частині тераси, ближче до заплави.

Малий Дорошів-3. На південно-східній околиці села, в уроч. Лани, на пологому схилі лівого берега р.Рокитнянки — поселення черняхівської культури. Уламки ліпної і гончарної кераміки зібрані вздовж краю тераси з території городів на площі до 1 га.

Малий Дорошів-4. За 0,5 км на схід від села, в уроч. Клинци, на лівому березі р.Рокитнянки, у місці впадіння безіменного струмка, на схилі правого берега останнього — поселення черняхівської культури. Уламки ліпного і гончарного посуду зібрані вздовж краю тераси на площі до 1 га.

Малий Дорошів-5. За 0,2 км на південний схід від села, на двох невеликих за розмірами останцях серед заплави лівого берега р.Рокитнянки, які мають довжину 100-150 м та ширину 60-80 м і розмежовані між собою вузькою ділянкою заплави — селище давньоруського періоду X-XI ст. Підвищення здіймаються над заболоченою луговою терасою до висоти майже 1 м і в даний час задерновані. Вони розміщені на правому березі випрямленого меліоративними роботами русла річки, внаслідок чого частково зруйновано північний край пам'ятки. Уламки гончарних горщиків зібрані з викидів кротовин.

Малий Дорошів-6. За 0,8 км на південний схід від села, на останці серед заплави лівого берега р.Рокитнянки (у даний час правий берег випрямлено меліорацією русла річки), на південний захід від бетонного містка через потічок, у місці впадіння останнього в канал — селище давньоруського часу X-XI ст. Підвищення орієнтоване довшою віссю по лінії схід-захід і тяг-

неться на відстань до 0,2 км при ширині 50-60 м, здіймаючись над заболоченою заплавою до висоти 1,5 м. На південь від пам'ятки знаходяться торфорозробки. Уламки гончарних горщиків зібрані з викидів кротовин.

Малі Грибовичі-2. За 0,5 км на південний захід від села, на північ від городища княжої доби і у цьому ж напрямку від залізничної колії, на захід і схід від світлофора, на захід від ставів, на пологому схилі правого берега каналу Яричівський — селище давньоруського часу XII-XIII ст. і періоду пізнього середньовіччя. Пам'ятка тягнеться смугою шириною 40-50 м на відстань до 0,3 км. Уламки гончарних посудин зібрані з території городів на нижній частині тераси, у місці її стику із заплавою.

Малі Грибовичі-3. На північно-західній околиці села, на захід від старого цвинтару, на північ від залізничної колії, за 0,2 км на захід від переходу над нею, на пологому схилі правого берега каналу Яричівський — селище давньоруського часу XII-XIII ст. і періоду пізнього середньовіччя. Пам'ятка розташована на території городів і тягнеться вздовж краю тераси смугою шириною 30-40 м на відстань до 0,2 км. Знахідки з її площі репрезентують фрагменти гончарних посудин.

Малі Підліски-1. За 1 км на північ від села, на цій же відстані і у цьому ж напрямку від церкви та поста ДАІ на розвилці автотрас Львів-Київ і Львів-Луцьк, на схід від останньої дороги, на межі з Кам'янсько-Бузьким районом, на північ від садиби, на мисоподібному виступі правого берега р.Рудки висотою до 4-5 м над рівнем заплави — двошарове поселення черняхівської культури і давньоруського часу XII-XIII ст. Уламки ліпної і гончарної кераміки зібрані з території орного поля у смузі шириною 40-50 м і довжиню до 0,2 км.

Малі Підліски-2. За 0,8 км на північ від села, за 1 км на північ від церкви, цвинтару і поста ДАІ на роздоріжжі автотрас Львів-Київ і Львів-Луцьк, на захід від останньої, на пологому схилі правого берега р.Рудки або Рокитнянки (вона ж Млинівка), на захід, північ і північний схід від садиби старої липи — поселення черняхівської культури площею до 2 га. Уламки ліпної і гончарної кераміки зібрані з території орного поля.

Малі Підліски-3. За 1,5 км на північний захід від села, на схід від краю лісу і лінії електропередач, на пологому схилі правого берега Рокитнянки — селище давньоруського часу XII-XIII ст. Пам'ятка тягнеться смугою шириною до 50 м на відстань близько 0,15 км у напрямку до торфорозробок поблизу с.Стронятин. Уламки гончарних горщиків зібрані поруч з дорогою на висоті біля 1 м над рівнем заплави.

Надичі-1. В центральній частині села (її південний сектор), на правому березі р.Думни, на мисоподібному виступі тераси висотою 6-7 м над рівнем заплави, в районі новобудов, на північ від лінії електропередач — давньоруське селище XII-XIII ст. Уламки гончарних горщиків зібрані з території городів на площі до 1 га.

Надичі-2. На південно-східній околиці села, в уроч. Батовське, на видовженому мисоподібному уступі правого берега р.Думни, у місці впадіння безіменного струмка — двошарове поселення висоцької культури і давньоруського часу XI-XIII ст. Через територію пам'ятки, яка займає площу до 2 га, проходить лінія електропередач. Уламки ліпної кераміки і окремі вироби з кременю ранньозалізного віку, а також фрагменти гончарних горщиків раннього середньовіччя зібрані з городів на схилі мису, що здіймається над заплавою до висоти 3-4 м.

Надичі-3. В східній частині села, за 0,3 км на південний схід від цвинтару, на пологому схилі правого берега р.Думни висотою 4-5 м над рівнем заплави, на південь від шосейної дороги, яка веде до с.Ременів — селище давньоруського часу XII-XIII ст. і періоду пізнього середньовіччя. Уламки гончарних посудин зібрані з території присадибних ділянок на площі до 1 га.

Надичі-4. За 0,5 км на південний схід від села, на мисоподібному уступі правого берега р.Думни, який зі сходу обмежений ставом, що утворений в заплаві безіменного струмка (витікає з-під с.Нове Село), а із заходу — заплавою іншого правостороннього допливу річки — селище давньоруського часу XII-XIII ст. Вздовж північного краю пам'ятки (підніжжя тераси) проходить лінія електропередач. Фрагменти гончарних горщиків зібрані в уроч. Під Гребінцями з території орного поля на площі до 1 га.

Надичі-5. За 1 км на південний схід від села, в уроч. Нива, на схід від ставу, що знаходиться у заплаві безіменного правостороннього допливу р.Думни, на пологому березі річки — селище давньоруського часу XII-XIII ст. Вздовж краю тераси, де виявлені сліди пам'ятки, проходить лінія електропередач. Уламки гончарних горщиків зібрані з території орного поля на площі до 1 га.

Надичі-6. За 0,2 км на південь від новобудов села, приблизно за 1 км у цьому ж напрямку від старої частини даного населеного пункту, на північ від дороги, яка сполучує с.Нове Село з шосе Львів-Жовква, на пологому схилі правого берега безіменного струмка висотою 4-5 м над рівнем заплави, що є правостороннім допливом Думни і впадає до неї між місцезнаходженнями Надичі-2 та Надичі-4 — селище давньоруського часу XII-XIII ст. Уламки гончарних горщиків зібрані з території городів на площі до 1,5 га.

Ситихів-3. За 0,3 км на північний захід від села, на північ від тваринницької ферми Спілки селянських господарств, на схід від невеликого за площею лісу — двошарове поселення черняхівської культури і давньоруського часу XI-XIII ст. Уламки ліпної і гончарної кераміки зібрані з території городів в нижній частині тераси на висоті до 2 м від рівня тераси.

Ситихів-4. На північній околиці села, на південь від кута лісу, на пологому схилі правого берега р.Рокитнянки — двошарове поселення черняхівської культури і давньоруського часу XII-XIII ст. Уламки ліпного і гончарного посуду зібрані з території городів на площі до 1 га. Вони локалізуються біля підніжжя тераси на висоті до 2 м від рівня заплави.

Стронятин-1. За 0,3 км на південь від південно-східної околиці села і в цьому ж напрямку від тваринницького комплексу, на овалному у плані піщаному останці висотою біля 3 м та розміром 150 x 300 м — багатошарове поселення культур лійчастого посуду, стжижовської, тшцінецько-комарівської, висоцької і давньоруського часу XI-XIII ст. Пам'ятка розміщена в уроч. Діброва і оконтурена з півночі виправленим руслом р.Рокитнянки, із заходу і півдня — меліоративними ровами. З півдня до неї прилягав ліс, а в її західній частині знаходиться трансформаторна будка.

Поселення відкрив на початку 1990-их років І.Михальчишин, ствердивши наявність трьох хронологічних горизонтів, які відносились до періоду енеоліту, доби бронзи і ранньозалізного віку. Ним відмічалась часткова руйнація культурного шару пам'ятки піщаним кар'єром.

Пошуковими роботами 1996 р. встановлено повне знищення північно-східної частини поселення, що складає близько однієї чверті його площі. На окремих уцілілих ділянках в кар'єрі виявлені залишки вогнищ та череней печей від зруйнованих наземних житлових споруд і півземлянок ранньозалізного віку, а також давньоруського часу. Підйомний матеріал репрезентують уламки ліпної і гончарної кераміки згаданих вище культур та крем'яні вироби.

Стронятин-3. За 0,4 км на південний захід від села, за 0,2 км на південь від кам'яної каплиці, в східній частині піщаного останця серед заплави лівого берега р.Рокитнянки — двошарове поселення тшцінецько-комарівської культури і давньоруського часу X-XI ст. Територія пам'ятки задернована. Дрібні уламки ліпної і гончарної кераміки зібрані з викидів кротовин.

Стронятин-4. В південно-західній частині села, за 0,3 км на захід від церкви, в районі новобудов села, на пологому схилі лівого берега р.Рокитнянки — поселення черняхівської культури. Керамічні матеріали зібрані з території присадибних ділянок на площі біля 1,5 га. Знахідки локалізувались біля підніжжя тераси на висоті близько 2 м від рівня заплави.

Стронятин-5. В південно-східній частині села, на південний захід від церкви, на північ від футбольного поля, на північний захід від лінії електропередач, на пологому схилі лівого берега р.Рокитнянки — двошарове поселення черняхівської культури і давньоруського часу XII-XIII ст. Уламки ліпних і гончарних посудин зібрані в нижній частині тераси неподалік від заплави. Підйомний матеріал простежено в межах присадибних ділянок на площі понад 1 га.

Стронятин-6. На південно-східній околиці села, на території, де розміщена тваринницька ферма Спілки селянських господарств, на пологому схилі лівого берега р.Рокитнянки — селище давньоруського часу XII-XIII ст. Із сходу пам'ятку оконтурює яр, по якому у минулому протікав струмок, з півдня — ґрунтова дорога, що прямує до автотраси Львів-Луцьк, а також торфопідприємство. Уламки гончарних горщиків зібрані з прилеглих до ферми городів. Площа поселення частково задернована.

Сулимів-1. На північно-східній околиці села, на схід і північний схід від тваринницької ферми і господарського двору Спілки селянських господарств, на захід від лінії електропередач, на пологому схилі лівого берега р.Думни висотою 12-14 м над рівнем заплави — селище давньоруського часу XII-XIII ст. Уламки гончарних горщиків зібрані з території городів на площі до 1 га. Вони простежені у нижній частині тераси приблизно за 20-25 м від її краю.

Сулимів-2. На південно-західній околиці села, на східному березі ставу і одночасно на правому березі р.Думни, у місці впадіння в неї безіменного струмка, за 0,5 км на південь від

церкви — двошарове поселення черняхівської культури і давньоруського часу XI-XIII ст. Уламки ліпної і гончарної кераміки зібрані з території городів на площі біля 1 га. Знахідки посуду простежені на висоті 1,5-2 м від рівня заплави.

Сулімів-3. За 0,8 км на південь від села, за 1 км у цьому ж напрямку від церкви, за 0,4 км на захід від дороги, яка з'єднує населені пункти Сулімів-Вислобоки, на пологому схилі правого берега безіменного струмка, який витікає з-під північно-західної околиці сусіднього села — давньоруське селище XII-XIII ст. площею до 1 га. Уламки гончарних горщиків зібрані з території орного поля Спілки селянських господарств «Колос».

Сулімів-4. За 1 км на південний захід від села, за 1,5 км на схід від ґрунтової дороги, яка веде до с.Віднів, на пологому схилі лівого берега безіменного струмка, що витікає з-під північно-східної околиці с.Стронятин — давньоруське селище XII-XIII ст. Уламки гончарних горщиків зібрані з території орного поля на площі до 0,5 га.

Сулімів-5. За 0,7 км на південний захід від села, на південному березі ставу і одночасно на пологому схилі правого берега р.Думни, за 1 км на південний схід від тваринницького комплексу і господарського двору Спілки селянських господарств «Колос» с.Біднів — давньоруське селище XII-XIII ст. Уламки гончарних горщиків зібрані з території орного поля на площі до 1 га.

Сулімів-6. На північно-західній околиці села, на захід і південний захід від церкви, на північ від цвинтару, на пологому схилі лівого берега р.Думни у місці впадіння в неї безіменного струмка, що витікає з-під південно-західної околиці с.Звертів — давньоруське селище XII-XIII ст. Уламки гончарних горщиків зібрані з території городів на площі до 1 га.

Сулімів-7. За 0,3 км на північний захід від села, за 0,4 км у цьому ж напрямку від церкви, за 0,5 км на південь від цвинтару, на мисоподібному виступі лівого берега р.Думни висотою до 12 м над рівнем заплави — багатощарове поселення культур лійчастого посуду, ранньоскіфського часу (черепино-лагодівська група), черняхівської і давньоруського періоду XI-XIII ст. Речові матеріали: уламки ліпної та гончарної кераміки, поодинокі вироби з кременю зібрані з південного і східного схилів тераси. Із сходу пам'ятка оконтурена заплавою правостороннього допливу річки, а з півдня — ставом і лінією електропередач. Орієнтовно її площа, яка зайнята орним полем, становить 2 га.

Сулімів-8. За 1 км на північний захід від села, за 0,7 км у цьому ж напрямку від цвинтару, за 0,5 км на північ від шосейної дороги, яка веде до с.Біднів, на неправильно овальному у плані останці серед заплави двох струмків, що витікають з-під с.Звертів — двошарове поселення черепино-лагодівської групи культури ранньоскіфського часу і давньоруського періоду XI-XIII ст. В даний час територія підвищення розміром 0,35 x 0,8 км зайнята орним полем Спілки селянських господарств «Колос».

Сулімів-9. На південно-східній околиці села, за 0,5 км на південний схід від тваринницького комплексу, навпроти місцезнаходження Сулімів-1, на пологому схилі правого берега р.Думни висотою 4-5 м над рівнем заплави — двошарове поселення черняхівської культури і давньоруського часу XI-XIII ст. площею до 1 га. Підйомний матеріал репрезентують уламки ліпної і гончарної кераміки.

Сулімів-10. На східній околиці села, на високому пагорбі лівого берега р.Думни — пізньосередньовічне замчище. Тут, за переказами жителів знаходився замок бояр Бутвичів. З території орного поля зібрано уламки гончарних посудин XIV-XVII ст.

Археологічна мапа Жовківщини внаслідок проведених розвідок збагатилась 67 місцезнаходженнями, зв'язаними із слідами життєдіяльності давнього населення від початку III тис. до н.е. до пізнього середньовіччя. Джерельна база старожитностей району майже подвоїлась. Серед виявлених пам'яток наявні поселення культур лійчастого посуду — 3 (Гряди-1; Стронятин-1; Сулімів-7), стжижовської — 1 (Стронятин-1), тшцінецько-комарівської — 2 (Кошелів-7, Стронятин-1), висоцької — 2 (Надичі-2, Стронятин-1), ранньоскіфського часу — 5 (Кошелів-1,4,7; Сулімів-7,8), черняхівської — 24 (Великий Дорошів-1-3; Віднів-1,5; Гряди-3-5; Кошелів-3,5,6; Малий Дорошів-1-4; Малі Підліски-1,2; Ситихів-3,4; Стронятин-4,5; Сулімів-2,7,9), а також селища давньої Русі X-XIII ст. — 52 (Великі Грибовичі-1; Віднів-1-6; Воля-Гомулецька-2; Гребінці-1-3; Гряди-1,2; Костиїв-4; Кошелів-2,4,6,7; Куликів-2-7; Малий Дорошів-2,5,6; Малі Грибовичі-2,3; Малі Підліски-1,3; Надичі-1-6; Ситихів-3,4; Стронятин-1,3,5,6; Сулімів-1-9) і пізнього періоду середньовіччя — 8 (Великі Грибовичі-4; Віднів-3; Куликів-2,4-6; Малі Грибовичі-1,2; Надичі-3). Повторно обстежено і локалізовано замчище XV-XVII ст. Судимів-10.

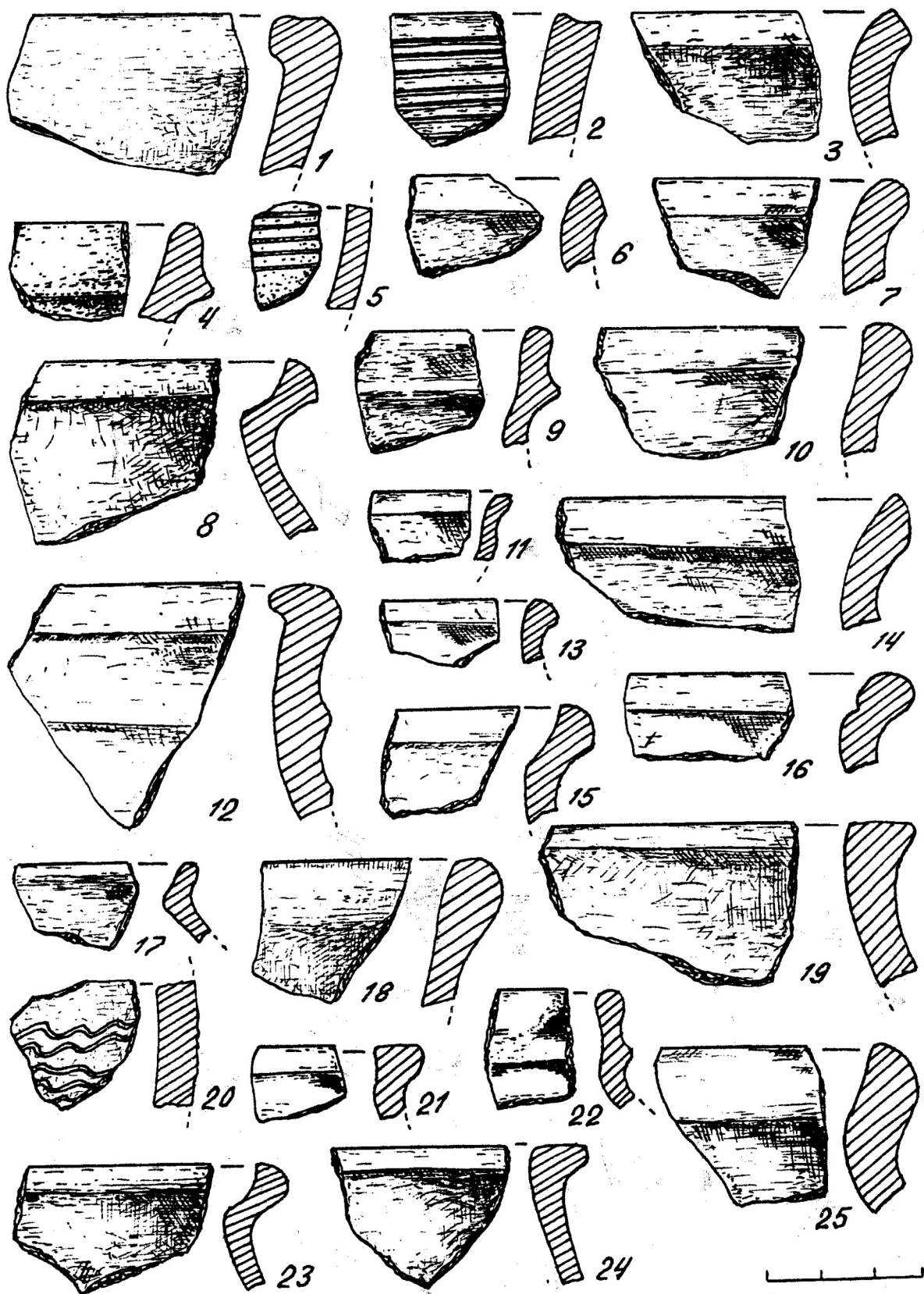

Рис. 1. Гончарна кераміка черняхівської культури — 1, 17-21, 24; давньоруського часу — 2-6, 12-16, 20, 22; пізнього середньовіччя — 7-11, 23, 25.

1 — Великий Дорошів-1; 2, 3 — Кошелів-2; 4-6 — Кошелів-4; 7, 8 — Віднів-3; 9, 11 — Великі Грибовичі-1; 12-14 — Кошелів-7; 15, 16 — Куликів-2; 17, 18 — Великий Дорошів-2; 19, 21 — Віднів-1; 20, 22 — Костиїв-4; 23, 25 — Куликів-4; 24 — Великий Дорошів-3.

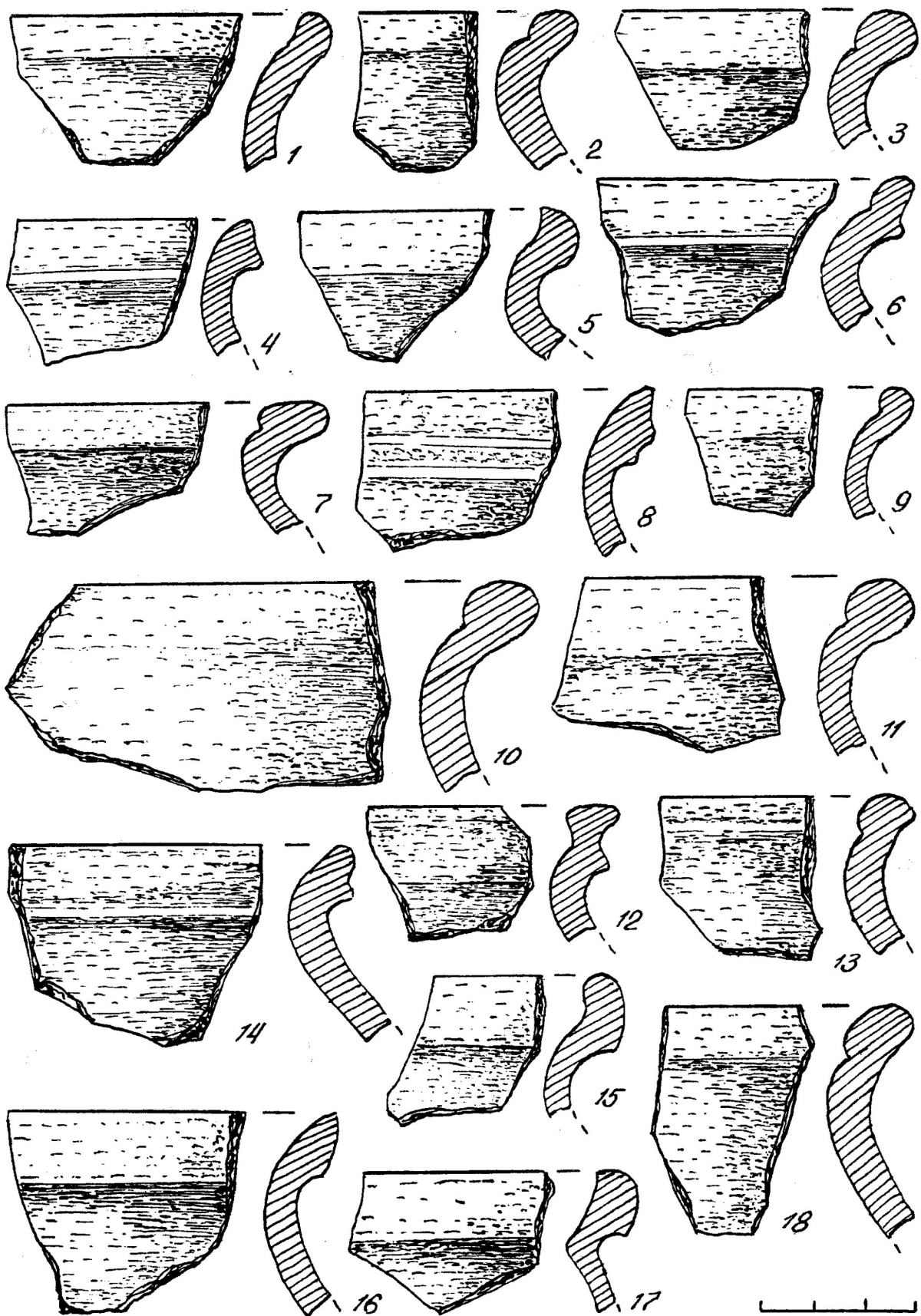

Рис. 2. Гончарна кераміка з поселень Віднів-2 — 1, 2; Віднів-4 — 3, 4; Куликів-5 — 5, 6; Гряда-2 — 7-9; Гребінці-2 — 10, 11; Гребінці-3 — 12, 13; Куликів-6 — 14, 15; Куликів-5 — 16-18.

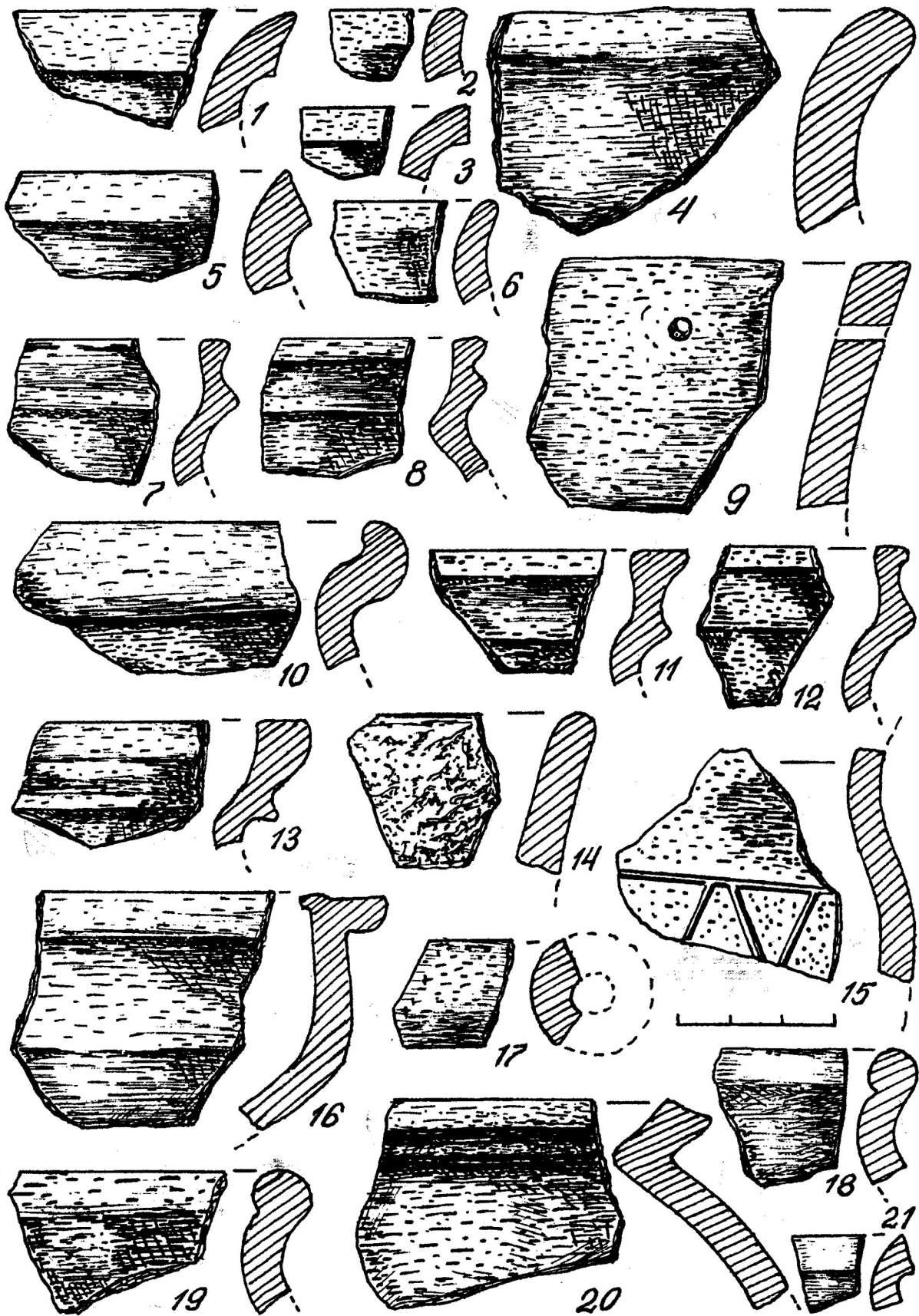

Рис. 3. Липна — 2, 6, 9, 14, 17 та гончарна кераміка з поселень Малий Дорошів-1 — 1; Малий Дорошів-2 — 7, 8; Малий Дорошів-3 — 16, 17; Малий Дорошів-5 — 1, 3; Малий Дорошів-6 — 5, 7, 8; Мали Грибовичі-2 — 10-12; Мали Підліски-1 — 15, 18; Мали Підліски-2 — 20; Надичі-1 — 18; Надичі-2 — 6, 9, 21; Надичі-3 — 4, 13, 19; Кошелів-7 — 14.

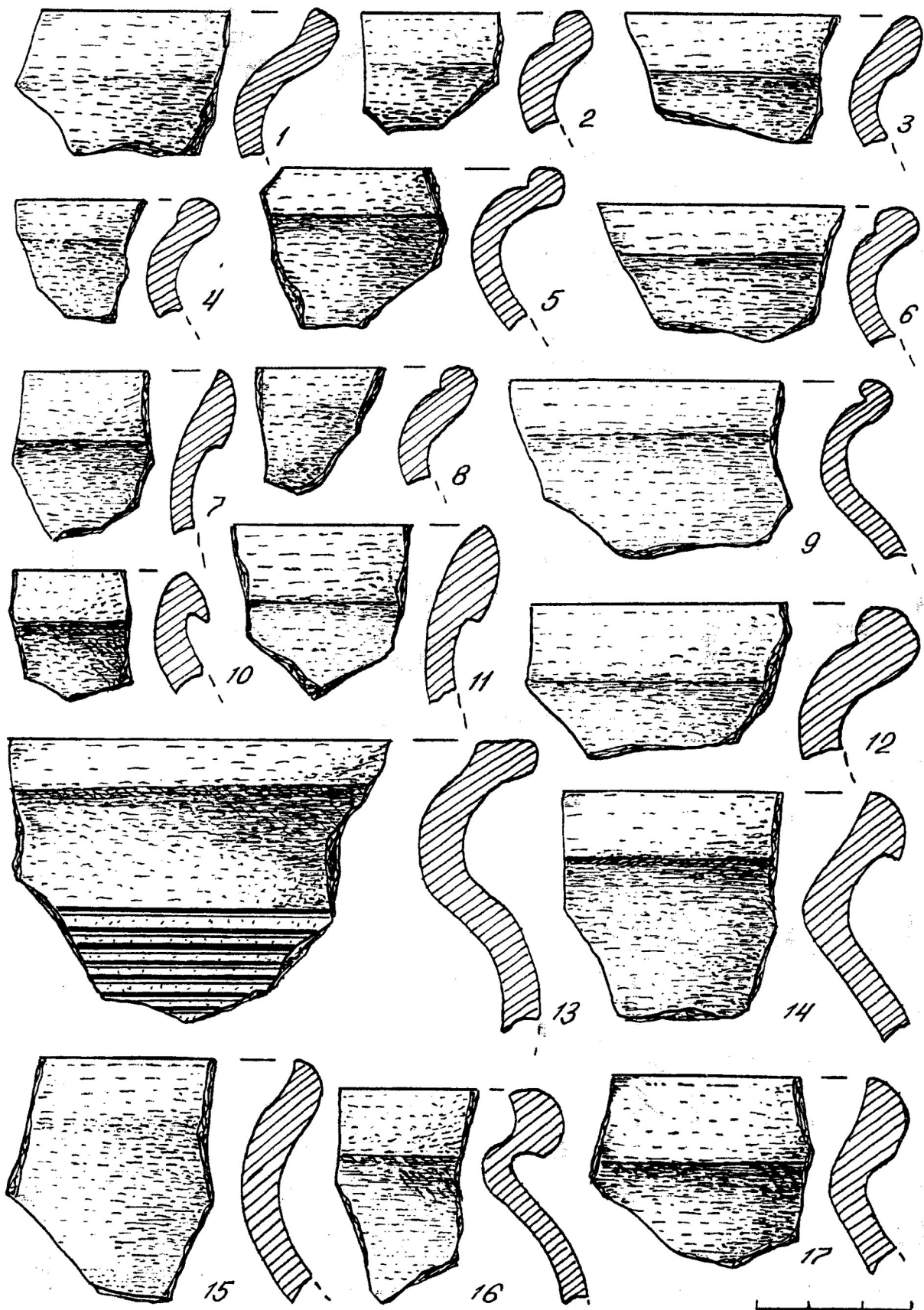

Рис. 4. Гончарна кераміка з поселень Надичі-4 — 1, 2; Надичі-6 — 3, 4; Ситихів-3 — 5-7; Стронятин-3 — 10, 11; Стронятин-5 — 8, 9; Сулімів-1 — 12, 13; Сулімів-2 — 14, 15; Сулімів-6 — 16, 17.